Svet
Evropske unije

Bruselj, 19. november 2026
(OR. en)

15577/26

JEUN 247
SOC 730

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju prostorov za mlade v Evropi

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe, ki jih je Svet (izobraževanje, mladina, kultura in šport) odobril na seji 19. novembra 2026.

PRILOGA

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju prostorov za mlade v Evropi

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA,

OPOZARJAJO NA:

1. besedila, sprejeta v Evropski uniji (EU) v zvezi z mladinsko politiko, vključno s strategijo EU za mlade za obdobje 2019–2027[1] in sklepi Sveta o državljanskih prostorih za mlade[2], pa tudi besedila, povezana s participacijo, inkluzijo, medgeneracijsko pravičnostjo, civilno družbo in demokratičnim udejstvovanjem;

2. evropski steber socialnih pravic, ki priznava pravice mladih do dostopa do izobraževanja in usposabljanja ter do enakih možnosti in zaščite pred diskriminacijo in podpira oblikovanje inkluzivnih in odpornih skupnosti, v katerih so mladi dejavno vključeni ter ekonomsko in socialno varni;

3. Priporočilo Sveta o novem evropskem Bauhausu[3], ki se zavzema za dejavno vključevanje mladih v oblikovanje vključujočih in mladim prijaznih javnih in skupnih prostorov;

---

1 Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (UL C 456, 18.12.2018).

2 Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o varovanju in ustvarjanju državljanskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih (UL C 501I, 13.12.2021).

3 Priporočilo Sveta o novem evropskem Bauhausu (dok. Sveta 9128/26).

ZA NAMENE TEH SKLEPOV:

4. so „prostori za mlade“ v skladu s ciljem mladih #9: „Prostor in participacija za vse“ iz strategije EU za mlade 2019–2027 opisani kot fizični prostori in infrastruktura, ki jih upravljajo mladi in so avtonomni, odprti, varni in vsem dostopni prostori, ki nudijo strokovno podporo razvoju in zagotavljajo priložnosti za participacijo mladih. Ti sklepi priznavajo vrednost in pomen varnih virtualnih prostorov za mlade, zlasti dostopnost, ki jo zagotavljajo mladim, vendar se osredotočajo na fizične prostore za mlade zaradi priložnosti za osebno interakcijo in pomembne vloge, ki jo lahko imajo pri osebnem in družbenem razvoju mladih;

SO SEZNANJENI:

5. s strategijo Evropske komisije za medgeneracijsko pravičnost[4] in njen cilj zagotoviti, da prihodnje generacije ne bodo neupravičeno obremenjene z današnjim oblikovanjem politik in bodo imele od njega enake koristi. Strategija se zlasti osredotoča na to, kako participacijo mladih v večji meri vključiti v pravično oblikovanje politik, pravične priložnosti in pravične prostore;

[4] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija o medgeneracijski pravičnosti, dok. 7112/26 INIT + ADD 1.

PRIZNAVAJO NASLEDNJE:

6. Prostori za mlade imajo pomembno vlogo pri podpiranju osebnega in družbenega razvoja mladih ter njihovega dobrega duševnega zdravja in dobrobiti.

7. Prostori za mlade obstajajo v različnih oblikah po vsej Uniji in lahko delujejo v okviru različnih modelov upravljanja, med drugim v fiksni ali mobilni obliki, v notranjih prostorih ali na prostem, so središča lokalnih skupnosti in se prilagajajo potrebam mladih v njihovih skupnostih. Te prostore lahko podpirajo mladinske organizacije in javni organi na ustreznih ravneh.

8. Prostori za mlade lahko delujejo kot točke pristopa do širših storitev podpore tako, da zagotavljajo točne, zanesljive in mladim prijazne informacije ter usmerjajo mlade k ustreznim virom.

9. Zagotavljanje dostopa do teh prostorov za mlade je zlasti pomembno za ranljive in marginalizirane mlade ter mlade z manj priložnostmi, vključno z etničnimi manjšinami, begunci, LGBTI[5] osebami, invalidi in tistimi, ki so socialno, ekonomsko in geografsko prikrajšani, vključno s tistimi, ki živijo v najbolj oddaljenih regijah ter na redko poseljenih, podeželskih in oddaljenih območjih.

[5] Glej tudi strategijo za enakost LGBTIQ+ oseb za obdobje 2020–2030 (COM(2020) 725 final).

10. Prostori za mlade, ki lahko vključujejo državljanske prostore, zagotavljajo priložnosti za smiselno participacijo mladih in mlade opolnomočijo, da opozarjajo na probleme in se izražajo, se soočijo z različnimi perspektivami, izpodbijajo dezinformacije in napačne informacije ter razvijajo samozavest in spretnosti, da bodo postali aktivni in angažirani državljani in državljanke v svojih skupnostih, tudi prek neformalnega in priložnostnega učenja.

11. Prostori za mlade lahko služijo kot platforme za medgeneracijski dialog in sodelovanje ter spodbujajo medsebojno razumevanje med mladimi in drugimi generacijami. Ti prostori lahko služijo tudi kot platforme za izmenjavo najboljših praks v zvezi s priložnostmi za mlade na evropski in mednarodni ravni, kot sta prostovoljstvo in mobilnost.

12. Mladinsko delo in mladinski delavci imajo skupaj z mladinskimi organizacijami pomembno vlogo pri osebnem in družbenem razvoju mladih, saj jih podpirajo pri razvijanju na zaupanju temelječih pomembnih odnosov z vrstniki in odraslimi.

13. Mladinsko delo in mladinski delavci imajo skupaj z mladinskimi organizacijami osrednjo vlogo pri krepitvi demokratične odpornosti mladih, saj ustvarjajo varne in vključujoče prostore za mlade, v katerih lahko mladi razvijejo spretnosti kritičnega razmišljanja in participacije, ki spodbujajo občutek državljanske odgovornosti;

SE STRINJAJO Z NASLEDNJIM:

14. Po vsej Uniji mladim ni na razpolago dovolj fizičnih prostorov, ki bi lahko služili kot prostori za mlade[6].

15. Zmanjšanje števila varnih, inkluzivnih in dostopnih prostorov za mlade je vse pomembnejša tematika v vseh državah članicah, pri čemer je ohranjanje dostopa do teh prostorov vse večja skrb mladih[7].

16. Glede na vse večjo digitalizacijo in uporabo zaslonov med mladimi lahko fizični prostori za mlade zagotovijo dragocene priložnosti za osebno interakcijo, socialno inkluzijo, telesno dejavnost, dobrobit in pozitivno udejstvovanje v skupnosti, hkrati pa zmanjšajo tveganje vse večje osamljenosti med mladimi[8].

17. Trajnostno, dostopno in poenostavljeno financiranje, tudi iz instrumentov EU, je pomemben dejavnik za razpoložljivost, kakovost in inkluzivnost prostorov za mlade.

18. Neenak dostop do prostorov za mlade lahko povzroči, da so mladi, zlasti tisti na podeželskih in oddaljenih območjih, izključeni iz prostorov za mlade, ki imajo ključno vlogo pri njihovem osebnem, družbenem in državljanskem razvoju.

19. Med državami članicami obstajajo razlike v ravneh naložb in okvirih politike za fizične prostore za mlade na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;

---

6 OECD, Priporočilo Sveta o ustvarjanju boljših priložnosti za mlade, zasedanje Sveta na ministrski ravni, 9.–10. junij, JT03497457; Evropski mladinski forum, indeks napredka mladih 2023.

7 OECD, Zaščita in spodbujanje državljanskega prostora: Krepitev usklajenosti z mednarodnimi standardi in smernicami, 2022.

8 Raziskava Skupnega raziskovalnega središča (JRC) o osamljenosti v EU. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC125873.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ NA USTREZNIH RAVNEH:

20. spodbujajo razvoj medsektorskega in dokaze upoštevajočega strateškega pristopa k evidentiranju, podpiranju in prihodnjemu razvoju prostorov za mlade, po potrebi z vključevanjem lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, mladinskih organizacij, mladinskih delavcev in samih mladih;

21. podpirajo raziskave, zbiranje podatkov in razvoj znanja o vplivu prostorov za mlade na spodbujanje inkluzije, participacije, dobrobiti in demokratičnega udejstvovanja mladih;

22. še naprej spodbujajo vključevanje vidika mladih v razvoj in izvajanje politik, povezanih s prostori za mlade v zaprtih prostorih in na prostem, vključno z državljanskimi in drugimi prostori, v katerih mladi medsebojno komunicirajo, se angažirajo in družijo;

23. skupaj z mladimi preučijo načine za ohranitev obstoječih prostorov za mlade, razmislijo o vzpostavitvi novih prostorov za mlade in po potrebi izvedejo ukrepe za izboljšanje kakovosti, dostopnosti in trajnostnosti teh prostorov za vse mlade;

24. po potrebi v celoti izkoristijo ustrezne obstoječe instrumente financiranja Unije in tako podprejo vzpostavitev, ohranjanje, delovanje in izboljšanje prostorov za mlade;

25. spodbujajo in podpirajo razvoj dostopnih in varnih prostorov za mlade, ki mladim ponujajo priložnosti za osebno interakcijo in pomembne socialne stike, da bi obravnavali izzive, povezane z digitalno preobrazbo družbe;

26. z mladim prijaznim informiranjem in terenskim delom, tudi z ukrepi, namenjenimi mladim z manj priložnostmi, spodbujajo večjo ozaveščenost in dostop vseh mladih do varnih in inkluzivnih prostorov za mlade;

27. priznajo vlogo mladinskih delavcev in mladinskih organizacij pri zagotavljanju in podpiranju prostorov za mlade ter kot pomembnih akterjev za razvoj in spodbujanje aktivnega državljanstva med mladimi, krepitev njihove demokratične odpornosti ter spodbujanje medgeneracijskega dialoga in sodelovanja;

28. preučijo načine za vzpostavitev in okrepitev zmogljivosti mladinskih delavcev, da bi dodatno povečali vrednost prostorov za mlade ter s tem zagotovili dostop do pomembnih priložnosti in podprli mlade pri uresničevanju njihovega potenciala;

POZIVAJO EVROPSKO KOMISIJO, NAJ V SKLADU Z NAČELOM SUBSIDIARNOSTI:

29. še naprej podpira izvajanje vseh zadevnih politik EU in zagotovi, da bodo stališča in pomisleki mladih ter strokovno znanje sektorja mladinskega dela, zlasti v zvezi s prostori za mlade, ustrezno vključeni v vse prihodnje politike in odločanje;

30. razmisli o spodbujanju izmenjave znanja in najboljših praks, da bi države članice podprla pri njihovem strateškem pristopu k tekočemu in prihodnjemu razvoju prostor**ov** za mlade, tudi prek obstoječih mrež, kot so skupina deležnikov EU na področju mladine, mladinsko partnerstvo EU-Svet Evrope ter mreža nacionalnih agencij programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota;

31. spodbuja soustvarjanje, oblikovanje in upravljanje prostorov za mlade z dejavnim sodelovanjem mladinskih delavcev in mladih ter zagotovi, da so prostori za mlade ne le fizično dostopni, temveč tudi socialno inkluzivni, participativni in se odzivajo na spreminjajoče se potrebe;

32. še naprej vključuje mlade v načrtovanje in izvajanje programov in pobud EU, ki vplivajo na njihovo življenje, zlasti v zvezi s prostori za mlade, in sicer z vključevanjem vidika mladih ter uporabo mehanizma Mladinskega preverjanja in načela medgeneracijske pravičnosti;

33. še naprej promovira vse obstoječe sklade, orodja za sodelovanje in programe EU, ki so na voljo za razvoj in vzdrževanje prostorov za mlade ter podporo mladim v Evropi, da postanejo aktivni in angažirani državljani in državljanke EU, ter o tem obvešča države članice in vse ustrezne deležnike. Te informacije bi se lahko razširjale prek obstoječih evropskih instrumentov in orodij, kot so Evropski mladinski portal, Youth Wiki ali Eurodesk;

34. podpira raziskave, zbiranje podatkov in razvoj znanja o vplivu prostorov za mlade na spodbujanje inkluzije, participacije, dobrobiti in demokratičnega udejstvovanja mladih.